

Załącznik nr 13 do uchwały nr 100/1277/08 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 30 grudnia 2008 r.

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2007-2013**

WYTYCZNE TEMATYCZNE

dotyczące przygotowania

Studiów Wykonalności

dla projektów ubiegających się o dofinansowanie

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

na lata 2007-2013

z zakresu Działania 3.3.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KULTURY

Toruń, grudzień 2008

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. GENEZA PROJEKTU, OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I ANALIZA OTOCZENIA (II.4.).....	4
2. ANALIZA WARIANTÓW (II.7.).....	4
3. OPIS STANU PROJEKTOWANEGO (II.8.).....	5
4. WYKONALNOŚĆ FINANSOWO-EKONOMICZNA PROJEKTU (III).....	6
5. ANALIZA INSTYTUCJONALNA (IV.1.)	8
6. ANALIZA WYKONALNOŚCI PRAWNEJ (IV.3.).....	8
7. PROMOCJA PROJEKTU (IV.4.).....	10
SPIS MAP I FOTOGRAFII.....	10

Wprowadzenie

Celem Wytycznych Tematycznych jest ujednolicenie zasad sporządzania studiów wykonalności dla projektów inwestycyjnych ubiegających się o dofinansowywanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KULTURY Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Niniejsze Wytyczne odnoszą się do specyfiki powyższego Działania i jako takie są materiałem dodatkowym do WYTYCZNYCH OGÓLNYCH DOTYCZĄCYCH PRZYGOTOWANIA STUDIÓW WYKONALNOŚCI DLA PROJEKTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2007-2013, zwanych dalej Wytycznymi Ogólnymi, wraz z załączonym do Wytycznych Ogólnych modelem finansowym w formacie edytowalnym x/s.

Wytyczne Tematyczne odnoszą się do poszczególnych rozdziałów Wytycznych Ogólnych w zakresie wykonalności technicznej oraz instytucjonalno-prawnej i finansowo-ekonomicznej projektu. Dotyczą niżej wymienionych rozdziałów i podrozdziałów Wytycznych Ogólnych (w nawiasach - numeracja rozdziałów i podrozdziałów z Wytycznych Ogólnych) stanowiąc ich uszczegółowienie:

1. Geneza projektu, opis stanu istniejącego i analiza otoczenia (II.4.),
2. Analiza wariantów (II.7),
3. Opis stanu projektowanego (II.8),
4. Wykonalność finansowo-ekonomiczna projektu (III),
5. Analiza instytucjonalna (IV.1.),
6. Analiza wykonalności prawnej (IV.3.),
7. Promocja projektu (IV.4.).

1. Geneza projektu, opis stanu istniejącego i analiza otoczenia (II.4.)

W niniejszej części studium należy przedstawić genezę, przyczyny realizacji projektu oraz określić problemy, jakie zostaną rozwiązane w wyniku realizacji zaplanowanych działań. Należy scharakteryzować uwarunkowania społeczno-gospodarcze i infrastrukturalne występujące na terenie oddziaływania projektu, w tym:

1. społeczne (np. liczba mieszkańców, trendy demograficzne, stopa bezrobocia, w tym długotrwałego, poziom ubóstwa i wykluczenia, wykształcenia, przestępczości i wykroczeń, oferta i rozwój kulturalny, liczba imprez kulturalnych, festiwali, digitalizacja zbiorów, dostępność wirtualna oferty kulturalnej - dla niepełnosprawnych, internautów, możliwości rekreacji, inne aspekty i problemy społeczne, itd.),
2. gospodarcze (np. liczba przedsiębiorstw z podziałem na branże, liczba przedsiębiorstw przypadająca na 1000 mieszkańców, bariery rozwoju przedsiębiorczości, turystyki, itd.),
3. infrastrukturalne (np. stan ilościowy i jakościowy oraz rozmieszczenie infrastruktury kulturalnej, w tym, domy kultury, teatry, muzea, galerie, dostępność obiektów dla mieszkańców, wyposażenie, zbiory muzealne, sposób wykorzystania obiektów, opis obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty i zespoły zabytkowe, pałace i dwory, ich stan, pełnione funkcje, systemy informacji i promocji kulturalnej, systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych i innych, itd.).

Rozdział powinien obejmować także analizę otoczenia z uwzględnieniem koncepcji konkurencyjności obszarowej, tzn. wskazując na stopień (obecny i osiągnięty w wyniku realizacji projektu) atrakcyjności osiedleńczej, inwestycyjnej, turystycznej obszaru lokalizacji projektu w odniesieniu do innych terenów województwa i kraju, itd.

2. Analiza wariantów (II.7.)

W przypadku Działania 3.3. należy rozpatrywać następujące opcje:

1. lokalizacyjne – alternatywna lokalizacja obiektu, rozbudowa, przebudowa, innego obiektu (kwestie prawne, własność gruntów, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, inne plany inwestycyjne na terenie oddziaływania projektu, koszty, etc.),
2. zakres i skala – budowa nowego obiektu czy rozbudowa, istniejącego budynku, wielkość budynku, liczba sal, wyposażenia (trwałość, jakość, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, koszty, etc.),
3. techniczne – technologia oraz infrastruktura towarzysząca, wyposażenie tzn. (trwałość, jakość, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, inne plany inwestycyjne na terenie oddziaływania projektu, koszty etc.).

W celu dokonania wyboru wariantu projektu powinny być przeprowadzone analizy stanu istniejącego w zakresie liczby użytkowników obiektów, potrzeb kulturalnych względem otoczenia społecznego oraz prognozy w tym obszarze. Opis stanu obecnego w zakresie kultury powinien być zawarte w opisie stanu istniejącego (punkt II.4.).

Projekty z zakresu infrastruktury kultury (Działanie 3.3. RPO WK-P) należy porównywać używając narzędzia, jakim jest *analiza efektywności kosztowej (CEA)*, która wymaga wyrażenia efektów inwestycji w przyjętych jednostkach naturalnych związanych z realizacją projektu. Polega ona na obliczeniu wskaźnika *dynamicznego kosztu jednostkowego (DGC)*, którego metodyka została opisana w Wytycznych Ogólnych. Możliwe jest stosowanie dla potrzeb analizy wariantów *analizy wielokryterialnej*, która jest metodą oceny wariantów, stosowaną, gdy nie istnieje możliwość skwantyfikowania efektów inwestycji w jednostkach pieniężnych lub naturalnych.

Po przeprowadzeniu analizy wariantów danego projektu, należy dokonać wyboru najlepszego wariantu projektu. Wariant najlepszy odznacza się najniższym dynamicznym kosztem jednostkowym, natomiast w przypadku metody wielokryterialnej – najwyższą oceną sumaryczną, czyli maksymalnym wpływem na osiągnięcie celów projektu.

3. Opis stanu projektowanego (II.8.)

Charakteryzując rozwiązania techniczne wariantu optymalnego, poza elementami zawartymi w Wytycznych Ogólnych, należy zwrócić uwagę na:

1. dostosowanie wspieranej infrastruktury do celów projektu, specyfiki obszaru i beneficjentów,
2. nowatorstwo rozwiązań, np. digitalizacja zbiorów, stworzenie oferty wirtualnej, etc,
3. funkcjonalność infrastruktury, w tym uwzględnienie grup społecznych zagrożonych wykluczeniem, np. niepełnosprawnych,
4. zapewnienie właściwych zabezpieczeń przed pożarem, kradzieżą, zniszczeniem.

4. Wykonalność finansowo-ekonomiczna projektu (III)

Analiza finansowa

W rozdziale tym należy przedstawić zmianę przychodów ze sprzedaży związaną z projektem lub eksploatacją jego produktów w rocznych przedziałach czasowych w okresie analizy – jako różnicę pomiędzy stanem obecnym (wariant bazowy) i projektowanym (wariant inwestycyjny). Prognozę należy przeprowadzić dla 20 lat od zakończenia realizacji projektu.

W wariantcie bazowym należy podać prognozowaną ilość użytkowników w przypadku zaniechania inwestycji w poszczególnych latach okresu analizy.

W wariantcie inwestycyjnym należy podać prognozowaną liczbę zwiedzających po realizacji inwestycji w poszczególnych latach okresu analizy.

Kalkulacja powinna zakładać wyłącznie wzrost przychodów związanych z wdrażaniem programu kulturowego związanego z realizacją infrastruktury technicznej.

W przychodach należy uwzględnić wszelkie przychody:

- bilety,
- subwencje,
- wynajem.

Kwestie dotyczące przychodów ze sprzedaży powinny zostać ujęte tylko dla tych projektów, których produkty i usługi udostępniane są odpłatnie.

Należy zaprezentować zmianę kosztów operacyjnych związaną z projektem lub eksploatacją jego produktów w rocznych przedziałach czasowych w okresie analizy (20 lat od zakończenia realizacji projektu). Należy dążyć do prezentacji kosztów operacyjnych w ujęciu kosztów rodzajowych.

Przyjęte założenia dotyczące zmiany kosztów i ich podstawy muszą być szczegółowo określone i wiarygodne.

Zmianę kosztów operacyjnych inwestora wywołanych przedsięwzięciem należy przedstawić na podstawie kalkulacji różnicy w kosztach pomiędzy wariantem realizacji przedsięwzięcia a wariantem bazowym. W celu wyznaczenia zmiany kosztów należy określić prognozę kosztów przy założeniu zaniechania inwestycji oraz prognozę kosztów przy założeniu jej realizacji. Różnica w kosztach pomiędzy tymi planami powinna wynikać wyłącznie z programów kulturowych i działań związanych z realizacją inwestycji.

W przypadku projektów infrastrukturalnych należy także przedstawić kalkulację planu amortyzacji majątku. Zalecane jest określenie amortyzacji w sposób uproszczony, jako amortyzację liniową przy założeniu tożsamości żywotności ekonomicznej projektu z okresem analizy – 20 lat od zakończenia realizacji projektu.

Analiza ekonomiczna

Analiza efektywności kosztowej musi zostać przeprowadzona dla wszystkich projektów. Polega ona na określeniu wskaźnika efektywności kosztowej, odnoszącego średnioroczną miarę rezultatu do średniorocznego kosztu. Wskaźnik ten pozwala na zachowanie porównywalności projektów i wybór najtańszych dla społeczeństwa opcji realizacji założonych celów.

Dla projektów z zakresu kultury wskaźnik efektywności kosztowej należy określić według poniższych wzorów:

Projekty w zakresie infrastruktury:

Wskaźnik efektywności kosztowej = $\frac{\text{Średnioroczna miara rezultatu}}{\text{Średnioroczny koszt}}$
Średnioroczna miara rezultatu – osiąganego po realizacji całego przedsięwzięcia.

Miara rezultatu = łączna planowana liczba użytkowników *n + liczba nowych użytkowników *m

gdzie:

n, m – wagi

Liczba nowych użytkowników oznacza wzrost liczby użytkowników wywołany oddziaływaniem inwestycji. (zgodnie z wartościami określonymi w rozdziale analizy specyficzne).

Liczba dotychczasowych użytkowników powinna zostać oszacowana na podstawie ostatniego pełnego roku przed rozpoczęciem inwestycji, a liczbę nowych należy obliczyć jako średnią z pięciu lat po zakończeniu inwestycji.

Średnioroczny koszt – obejmuje roczne koszty operacyjne (eksploatacyjne) po realizacji projektu (wraz z amortyzacją).

Roczne koszty operacyjne (eksploatacyjne) – koszty generowane w wyniku realizacji projektu w okresie rocznym. Jest to więc zmiana kosztów wywołana realizacją projektu, wraz z amortyzacją (zmiana w roku następnym po realizacji projektu). Amortyzacja stanowi odzwierciedlenie nakładów inwestycyjnych.

W przypadku pozostałych elementów analizy należy korzystać ze wskazówek z wytycznych ogólnych.

Projekty w zakresie systemów informacji:

Wskaźnik efektywności kosztowej = $\frac{\text{Średnioroczna miara rezultatu}}{\text{Średnioroczny koszt}}$
Średnioroczna miara rezultatu – osiąganego po realizacji całego przedsięwzięcia.

Miara rezultatu = łączna planowana liczba użytkowników informacji kulturalnej *n + liczba nowych użytkowników informacji kulturalnej *m

gdzie:

n, m – wagi

Liczba nowych użytkowników oznacza wzrost liczby użytkowników wywołany oddziaływaniem inwestycji. (zgodnie z wartościami określonymi w rozdziale analizy specyficzne).

Średnioroczny koszt – obejmuje roczne koszty operacyjne (eksploatacyjne) po realizacji projektu (wraz z amortyzacją).

W przypadku pozostałych elementów analizy należy korzystać ze wskazówek z wytycznych ogólnych.

5. Analiza instytucjonalna (IV.1.)

W tej części studium należy odnieść się do kwestii proceduralnych związanych z zarządzaniem projektem a w przypadku realizacji projektu z innymi podmiotami w ramach partnerstwa, należy scharakteryzować zakres ich zaangażowania, zakres współpracy jak i kompetencje oraz potencjał dla realizacji projektu. Należy opisać strukturę i zasady współpracy w tym podstawę prawną, główne prawa i obowiązki partnerów, kwestie własności a przede wszystkim zakres finansowania projektu oraz zasady rozliczeń w trakcie realizacji oraz po zakończeniu projektu. Należy określić zasady nadzoru w podmiocie lub podmiotach realizujących projekt.

6. Analiza wykonalności prawnej (IV.3.)

Analiza pod kątem występowania pomocy publicznej

W ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 przewiduje się wsparcie mające na celu poprawę stanu infrastruktury kultury oraz ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego. W projektach z zakresu infrastruktury kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego pomoc publiczna co do zasady nie wystąpi. W przypadku instytucji kultury ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej stanowi, że: „działalność kulturalna instytucji kultury (...) nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów”. Natomiast przepisy o prowadzeniu działalności gospodarczej powinny być stosowane do aktywności nie uregulowanej przepisami ww. ustawy

(art. 3 ust. 3 ww. ustawy).

Jednakże Komisja Europejska bardzo ostrożnie podchodzi do kwestii wykluczenia pomocy publicznej w projektach z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego wskazując niejednokrotnie, iż nie da się wykluczyć takiego wpływu na handel wewnątrzwspólnotowy.

W związku z powyższym dokonując oceny projektu w kontekście występowania pomocy publicznej analizie należy poddać m.in. następujące elementy:

1. czy Wnioskodawca prowadzi działalność (sprzedaje towary lub świadczy usługi) o charakterze odpłatnym? (jeżeli NIE to należy przejść do pytania 4),
2. czy jest możliwość rozdzielenia działalności gospodarczej od działalności niekomercyjnej?
3. czy jest możliwy wybór operatora do działalności gospodarczej stanowiącej uzupełnienie projektu?
4. czy z oferty kulturalnej korzystają osoby z innych regionów lub państw członkowskich?
5. czy siedziba Wnioskodawcy jest zlokalizowana przy granicy z innym państwem członkowskim?
6. czy Wnioskodawca prowadzi działania reklamowe lub marketingowe zmierzające do pozyskania klientów z innych państw członkowskich?
7. do kogo kierowana jest oferta kulturalna Wnioskodawcy z związku z przedmiotem projektu?
8. jaka jest atrakcyjność przedmiotu projektu na tle oferty innych jednostek kulturalnych w regionie/Polsce/Europie?
9. jakiego rodzaju zdarzenia kulturalne Wnioskodawca posiada w swojej ofercie?
10. jaka jest liczba klientów z innych państw członkowskich? (odpowiedź na niniejsze pytanie jest powiązana z odpowiedzią na pytanie 5.),
11. czy wydarzenia kulturalne (spektakle, koncerty etc.) są prowadzone w językach obcych?

Podsumowanie na podstawie odpowiedzi udzielonych na poprzedzające pytania:

1. czy oferta kierowana jest na rynek ponadregionalny?
2. czy przedmiot projektu jest atrakcyjny w skali co najmniej ponadregionalnej?

Przeprowadzona analiza rynku w oparciu o ww. elementy, na który ma wpływ realizacja projektu pozwoli wykazać/udowodnić wpływ (lub jego brak) udzielonego wsparcia na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi i zakłócenie (bądź nie) konkurencji.

7. Promocja projektu (IV.4.)

W przypadku projektów z zakresu infrastruktury kultury należy zwrócić uwagę na kwestie promocji w zakresie osiągnięcia celów projektu oraz wykorzystania potencjału zasobów. Zaproponowana promocja projektu powinna uwiarygodniać możliwość osiągnięcia celów projektu, zmierzających do rozwoju życia kulturalnego mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności turystycznej i liczby turystów odwiedzających zasoby dziedzictwa kulturowego. Zalecane jest tworzenie kompleksowych systemów informacji w zakresie kultury oraz na rzecz promocji w zakresie kultury.

Spis map i fotografii

Do studium wykonalności można załączyć mapki i szkice sytuacyjne lub topograficzne z oznaczeniem terenu realizacji projektu. Można dodatkowo, dla lepszej wizualizacji lokalizacji projektu na tle otoczenia, załączyć zdjęcia lotnicze lokalizacji projektu i jego bezpośredniej okolicy.